

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
<p>Városi téglagyár és uccaburkolás.</p> <p>Nem szerénytelenség talán, ha az alábbiak igazolásául azt bocsátjuk előre, hogy városunk fejlődésének nem egy mozzanatához e lap hasábjai adták meg az indítékot, hogy nem egy üdvös eszme nyert e lap propagandája következtében megvalósulást. Azért kell ezt előre bocsájtanunk, mert olyan eszmékkel hozakodunk ismét elő, amelyek nemcsak nem újak, hanem már e lap hasábjain is nem egyszer volt róluk szó. Ámde a tapasztalás azt mutatja, hogy nálunk sokkal nagyobb harcot kell az új intézményeknek a közönnnyel megvívniok, mint másutt, ez pedig csak úgy küzdhető meg eredményesen, ha minél többször beszélünk a megvalósítandó eszmékről, minél bővebben, minél több oldalról ismertetjük azokat, hogy végre szükségességük beivódjék a köztudatba.</p> <p>Az egyik dolog, amelyről szólni akarunk, a városi téglagyár fejlesztése, illetve a viszonyok változása által szükségessé vált átalakítása.</p> <p>Ez a vállalat városunk gazdaságának egyik legfontosabb tényezője. Olyan intézmény, amilyennel kevés</p>	<p>város dicsekedhetik a széles Dunántúlon. Mikor a nagy Ramassetter ennek alapjait megvetette, hatalmas szociális érzékről tett tanúságot és nagyszerű eszközt adott a város fejlődésének előmozdítására ennek kezébe. A nagy adományozó intenciója főleg az volt, hogy az akkor fejlődése hajnalán álló város lakói a nagyobb méreteken szükségesnek látszó építkezéshez a lehető legolcsóbb áron jussanak a téglához, ami által az építkezés igen tetemes mértékben megkönnyebbült.</p> <p>E rendeltetésének a városi téglagyár annak idején talán pompásan meg is tudott felelni. Azonban ma már a városnak e kiválóan értékes vállalatából nemcsak semmi haszna nincsen, hanem úgyszólván ráfizet arra. És ez természetes. A világ azóta szinte a felismerhetetlenségig megváltozott körülöttünk. A termelési eszközökben úgy mennyiségileg, mint minőségileg szinte elképzelhetetlen haladás állott be. Körül vagyunk véve hatalmas gyárakkal, iparvállalatokkal, amelyek a technika haladottabb eszközeinek felhasználásával hasonlíthatatlanul többet, jobbat és olcsóbban tudnak termelni, mint apáink gyarai. iparvállalatai.</p> <p>Hogy a téglagyárról beszéljünk, ép-</p>	<p>pen most szemünk előtt épül fel Sümege az ország egyik leghatalmasabb téglagyára, amely óriási munkaerővel a téglagyártás technikájának legmodernebb eszközeivel felfegyverkezve indul neki a világpiacnak. Mondani sem kell, hogy ezzel nemcsak a mi ehhez képest szerény méretű téglagyárunk a versenyt nem veheti fel, hanem ennek következtében egyenesen lehetetlenné válik az alapító intencióinak megvalósítása. Mert bizonyos, hogy az új nagy mész- és téglagyár még jobbat és olcsóbbat fog termelni a mostaninál, — vagyis bizonyos, hogy a városi téglagyár hiába akarja előállítási áron adni árúját a város polgárainak, — mert ez az előállítási ár sokkal drágább lesz az új nagy gyár árainál. Ennek egyszerű oka az, hogy a városi téglagyár ma is az eredeti kezdetleges berendezéssel működik, főleg ma is kizárólag fával való tüzelésre van berendezve, ami egymaga oly magasra fokozza a termelés drágaságát, hogy már e miatt sem állhatja ki a versenyt semmiféle újabb vállalatokkal, legkevésbé pedig a Dunántúli Mész- és Téglagyárak hatalmas sümegei gyarával.</p> <p>Ha a városnak ez értékes intézményét fenn akarjuk tartani, azon okvetlenül változtatni kell. Első sorban a</p>

A boszorkány leánya.

A poleszavi állomástól éppen két órányira van szekéren a kis merilóvi kastély. A tönkresanyargott orosz gebék poroszkálva haladnak a hepehupás uton, amelyet a természet vörös kavicsokkal hintett be. A szegény párák nagyobbát fujnak, mikor gondozatlan patáikba akad egy-egy éles kő, vagy éles kavics, melytől a kocsis tíz rófnyi ostorával szabadítja meg őket.

Vorlov Lórisznak elég ideje volt gondolkodni afőltt, hogy minő lesz a viszontlátás. A ut két oldalán húzódó erdőség pusztá volt még s egyik-másik ágról le sem olvadt a hó, így hát beláthatott a messze elhúzóadó vadonba, amelynek minden zugát, minden kis vadászlakát és medveduáját úgy ismerte egykor, mint akár a tenyere barázdáit.

Pedig tíz év óta sokat változhatott itt minden. A százados nyírfák legszebbjeit lassan fűrészelte le gyökerükről az idő szorgalmas kis napszámosa s amit a szu meg az egyéb rovarok békén hagytak, azt lehordotta butorfának az öreg Vorlov, a környék ura.

Különös emlékek újultak meg a fiatal ember szívében. Azon a két óriási rázós uton újra eszébe jutott minden, minden, amit itt átélt, ami akkor szívet-lelkét foglalkoztatta, különösen pedig azok a körülmények, amelyek elűldözték őt erről a csendes, nyugalmas szép vidékről, szeretett szülőföldjéről, pályájának bölcsőjétől.

I

Tíz év! Akkor még selymes, dus, szöke volt a haja, most már deresedni, ritkulni kezd. A homloka sima, szemei fénylők, vére tüzes, az ifjúság minden kicsapongására hajlandó volt, csak a szíve vérzett akkor is úgy, mint most.

Rajongó, osztálykülönbséget nem ismerő, az arany szabadságért lelkesülő ifjú volt, de a Vorlovok daca és büszke önérzete áthatotta az ő véréit is és ha érzelmekről volt szó, még tulajdon édes atyját sem ismerte el maga fölött ítélő bírának. . . És a vad orosz főúr kiharancsolta házából, eltöltötte családjától, kitagadta vagyonából az ő tulajdon, egyetlen fiát, az ő büszkeségét és reményét, száműzte a család utolsó sarját örökre, visszavonhatatlanul. . .

Örökre! Istenem, hiszen a zsarnokok gőgje nem tart örökké! Hát még egy folyton gyöngülő, napról-napra jobban összeaszó aggastyánnak a büszkesége! Megtört ez is, de hosszú tíz év, egy fél élet kellett hozzá. . .

Vorlov Lórisz visszatért a szülői házba, de éppen olyan beteg, mint ahogy elment. A szív betegségére nem oly könnyű ám írt találni, különösen ha a seb olyan mély, és ha az, aki meg tudná gyógyítani, mindenütt van, csak ott nem, ahol a beteg keresi. . .

Huszonkét éves volt akkor. Az öreg Vorlov odacsóditte kis kastélyába egész Orosz-

ország félreismert zseniit s ezekkel akart tudományt önteni a fia fejébe.

Lórisz egyideig türte a fontoskodó tanárok »mélyreható«, tudákos magyarázatait, aztán egyszerre valamennyinek a fejéhez vágta a könyveit és kiment vadászni atyja őserdeibe.

Ez volt az ő otthona. A természet igazi temploma volt s úgy összebarátkozott ott a hívőkkel, az erdő gyönyörű tükéletes vadjaival, hogy jobban megértették egymást, mint az önző emberek.

Vorlov Lórisz nem szerette ez embereket. Az volt az átka, hogy mindig a legbecsületesebb képűekkel találkozott össze s mindnyájának mézes szava mögött észrevette a kufárkodás utálatos önzését.

Milyen más volt a nagy erdő, a rengeteg szabad világ! Békésen megért ott minden apró féreg az óriás vaddal is s ha a kis sün makkot ropogtatott, a világról sem zavarta őt az agyaras, pedig csak egy mukkanásába került volna, hogy a világ másik végére zavarja a törpe állatkát.

Ez volt Vorlov Lórisz világa. Tőle ugyan agyonprédikálhatta magát a bölcs profeszrok serege, el nem hódították volna ettől a világtól egy kincset sem.

Napokig barangolt a sűrűben és barátkozott a vadállatokkal. Nem tett bennük kárt, pedig mellette száguldott el nem egy. Aztán meg különös gondolatok is jártak az ő büszke fejében, amint ott szertenézett. Titkos, sejtelmes érzések fogták el, valami különös ideális, tiszta világnézetté jegecedtek zavaros gondolatai s néha úgy érezte, mintha ő volna

tüzelési berendezésen kell lehetőleg olyan módosításokat eszközölni, amelyek azt a szénnel való fűtésre alkalmassá teszik. Ez az átalakítás valószínűleg nem lehetetlen. Legalább annyit megtenni, hogy ez iránt megbízható szakvéleményt a város beszeressen, lelkiismereti kötelesség, mert a mostani út folytatása feltartóztatlanul vezet a városi téglagyár csődje felé.

Olyan intézményt, amely rendeltetésének megcélulni nem képes, csupán kegyelethől fentartani, az erők teljesen improduktív elpazarlása. Különösen most kell a városi téglagyár életképessé tételéről gondoskodni, a mikor az épülő új mész- és téglagyár a versenyt még súlyosabbá tenni készül és Ramassetter nemes intencióit a végleges meghiúsulás veszélye fenyegeti.

A másik eszme, amely szintén erősen kívánna a megvalósulást, a városi uccaburkolás eszméje. Csúpan általánosságban mutatunk rá azokra a közegészségügyi, közrendészeti és szépirodalmi előnyökre, amelyeket a városi uccaburkolás jelent. Körülöttünk minden valamire való helyen legalább a főucca aszfalttal van burkolva. Ma már, amint egy városba az idegen belép, az első, amit megnéz, van-e tisztességes kövezet és közvilágítás. És ugyancsak lekicsinylő és méltán lenéző véleménnyel távozikabból a városból melynek még főuccájában sincsen semilyen uccaburkolat.

Ha már a villamos világítás egyelőre nem is valósulhat meg, — ami különben talán már a közel jövőben komolyan szóba fog kerülni, — legalább a főucca járdájának burkolását igazán meg kellene már csinálni. — Amit más város — sokkal szegényebb is mint Sümeg, — meg tud csinálni,

az meglehet nálunk is. Szabályrendeletet kell alkotni arról, hogy minden háztulajdonos köteles legyen a háza előtti járda részt aszfalttal bevonatni. Fel lehetne használni ehhez a közmunka alapot oly módon, hogy az egyes háztulajdonosokra se rójjon az uccaburkolás lényegesebb terhet és a város többi lakói se legyenek kénytelenek jelentősebb újabb fizetni valókat magukra vállalni.

Meg kellene ezt tehát végre csinálni annál is inkább, mert hiszen több ház előtt már most is aszfalttal van bevonva a járda; ami a többi részeken csak annál rikitóbbá teszi a burkolat hiányát.

A bírói talár.

A lapok hirdatása szerint az igazságügyminiszter megküldte az egyes felügyeleti hatóságoknak az igazságügyi szervezetek reformjáról szóló törvényjavaslat előadói tervezetét, amely sok érdemes újítást tartalmaz. Ezek között talán a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot a talár viselésének kötelezővé tétele. Ugyanis a tervezet szerint a bírák, ügyészek és jegyzők egyforma talárt és fűveget tartoznak viselni. Ezt az újítást az előadói tervezet azzal indokolja, hogy a talár kötelező viselete a külföldi jogállamok intézményei között már régen helyt foglal nálunk e reformra a bíróság külső tekintélyének megővése céljából van szükség.

Ime tehát újra kísért a bírói talár. Hát annyi kétségtelen, hogy a bírói talár kérdéséről nem most esik szó először. — Visszatérő témája ez azoknak, akik külsőségekben akarják megővni a magyar bíróság tekintélyét, hogy éppen alkalomszerűen, azt maguk a legjobb szándékuak sem mernék állítani. A minthogy talán nincs is erre szükség.

De csodálatos a kor szelleme, amely mint porréteg rakodik le az intézményekre, a helyett, hogy pántinát, csengést és fényt adna ennek. Hiszen nem kell nagyon megerőltetni az emlékező tehetségét azoknak, akik ezt az időközötti mozgolódást figyelemmel kísérik, mikor ilyen külsőség megővése kö-

reben visszaidézzük azt a pár év előtt egyik előkelő jogi szaklapunkban megjelent és az igazságügyminiszterhez intézett nyílt levelet a mely »nagyságos« című reklamál a VII. fizetési osztályba sorozott bírák számára, egyben hitelesen kimutatván, hogy ily fokozatú udvari és katonai állásoknak hivatalból dukál a nagyságos címzés. És még eléggé emlékeztetben van egy, különben a bírói reform törekvések homlokterében álló járásbíró memorandum a magyar bírói talárt illetőleg, amely memorandum le is írja ezt az öltönydarabot, mondván: »a bírói fokozatokat is kiittintné a tervezett atilla ujján és oldalhasadékníválásán alkalmazott hármassalánczsahegygyel összealakított karikadisszel.«

Tehát atilla! Hun szíltya, teuton, nemzeti viselet! Lám az előadói javaslat megelégszik fekete talárral, amelynél a mellen viselendő koronás címer nagysága, színe és alakja különböztetné meg az egyes bírósági személynek rangját.

Am kövessenek meg, sohasem haboztam eddig sem aperte kimondani, hogy én a felirat és memorandum formájában megjelent ötleteket nem tartottam méltónak a magyar bírói karhoz. Mindig szerettem hinni és hiszem, vallom most is teljes meggyőződéssel, hogy a magyar bírói kar multjában, jelenében van annyi garanciális biztosíték, amely komolyságában, méltóságában, benső értékében nem szorul külső tekintélyre. De nincs is szükség reá. Mert míg azok az ellenérvek? Külső ünnepegyesség, tekintély és komolyság.

No már engedelmet kérek, nagyon gyengén állhat ez a magyar bírói státusban, ha ezt külső eszközök által akarnók elismertetni. Egy megszívlelendő érv lehet s ez az, hogy van abban valami groteszk, visszatetsző, mikor világos ruhában, talán pongyola öltözetben, kényelmes ruhadarabokban, virító nyakkendőben és divat szerint változó inggalérokkel nyakukon szolgáltatják Ő felsége a király nevében egyes helyeken az igazságot. Ugye én édes Istenem! Ez a minden bizonyára izléstelenség számba menő bíróság még nem szabály s talán tán még sem kellene bírói talár azért, pláne: »lánczsa hegygyel összealakított karikadisszel.«

Nem kell más, mint egy bizalmas figyelemztetés az igazságügyminisztertől, az elnökökhöz és ezek útján le, hogy a főtárgyalásokon a bírák fekete kabátot öltösznek. No meg egy szekrény a visszavonuló szobákba, ahol a bírák e célra külön kabátjaikat tartják.

hivatva újjáalkotni az emberek romlott világát. . .

Tudott valamit, de az nem ütötte meg azt a mértéket, amit a világ kiszabott arra, akit »művelteknek« ösmerjen el. Sejtett valamit, talán próféta hivatást is érzett magában, de ilyenkor mindig eszébe jutott az emberek gyatrasága s tudta, hogy annyi jóval nem rendelkezik, ami ezt a sok rosszat ellensúlyozhatja.

Csak egyetlen jó és becsületes embert keresett, akivel megoszthatta minden érzését és gondolatát, akkor tán megnyugodott volna. Keresett, keresett, és — talált.

A harmadik határban, valami csendes vadász-kunyhóban lakott egy asszony, akiről az a hír volt elterjedve, hogy boszorkány.

Vorlov Lórisz egyszer kedvet kapott, hogy ezt az asszonyt meglátogassa. Hiába, az ő pesszimista lelke elfogult volt az emberek irányában és szentül hitte, hogy az, akit az emberek uton-utfélen rágalmaznak, piszkolnak, gyaláznak — az nem lehet rossz.

Betért a kunyhóba, amely elhagyatott, körszökegű vad növényekkel benőtt tisztáson állt. Amint a félig betámasztott ajtót a puskája tusával belökte, valaki elkiáltotta magát a háta mögött:

— Szent Isten! Mit akar tőlünk!

Lórisz megfordult. Amit látott, az annyira meglepte, hogy az első pillantásban nem tudott szóhoz jutni.

Egy gyönyörű leány állt előtte, olyan friss mint a lilium, olyan szende, félnék, mint az ősz. Lórisz szívdobogva állt előtte s maga is olyan félnék. . .

— Bocsánat . . . bocsánat — dadogta — de én nem tudtam. . .

— Hát nem rossz szándékkal jött ide? — kérdezte remegő hangon a leány.

— Dehogy gyermekem, dehogy. . . csak elfáradtam és betértem ide egy pohár tejre.

A leány e szavakra egészen megváltozott. Az arca szinte sugárzott az örömtől. Istenem! Sohasem hallott ő ilyen szíves beszédet. Csak durvasághoz, gyalázó szavakhoz volt szokva s most egy ilyen szép előkelő úr úgy beszél vele, mint ahogy ő szokott a kezes báránycájával.

— Óh, kérem szépen, mindjárt szólok az édesanyjának. . . csak tessék beljebb kerülni. . . kérem ne haragudjon reám, hogy csunyát gondoltam, de hát itt nálunk. . .

— Ugy-e rosszak errefelé az emberek? No lám én is azt tartom.

A leány csodálkozott.
— Bizony rosszak — folytatta Lórisz — de hát ne beszéljünk erről. Köszöntsük édes anyádat. . .

És a leány volt a boszorkány gyermeke. A megrugdalt, agyongyalázott boszorkányé. Ez a gazdag, előkelő Vorlov Lórisz nem állt ott betérni hozzá, sőt eltölteni ott egy félnapot.

Valami csodálatos új érzés fogta el. Folyást azt a szende leányt, a szabad természet szűz gyermekét bámulta és csodálkozott rajta, milyen könnyedén cseveg a gyermekleány mindenről, amit ő is csak félig tudott. Hja, a boszorkány okos asszony volt. Az tanította rá.

És azután gyakrabban is betért a kis kuny-

hóba. Az anya mit sem tudott kirándulásairól.

Megszerette. Ennyi az egész.

Hiszen oly számtalanszor megtörtént már, hogy a büszke várur beleszeretett a pusztai szegények gyermekébe s a történetnek ös-idők óta az a vége, hogy az apa közbelép és elválasztja őket.

Itt is úgy volt. Hogyis lehetett volna más-kép. Egy Vorlov és egy boszorkány leánya. Hiszen ez képtelenség. Még a regényekben sem járja.

Az öreg Vorlov Péter szinte beleőrült ebbe a gondolatba. Mert a fia végtére is megvállotta neki, hogy az a lány bűnbe esett miatta s neki van ereje és bátorsága ezt a bűnt erénynyé változtatni. Ő elveszi a boszorkány leányt.

Vorlov Péter dühöngött és átkozta szeretett fiát.

Addig-addig átkozta, amíg egy szép napon a gyöngye, szende gyermek, a boszorkány leánya fölládozta magát kedveséért és — elbujdosott.

Ki tudja hová, merre. . .

II.

. . . Ez az egész történet elvonult most Lórisz szemei előtt. Hiszen az ő története volt.

Azóta benn élt abban a nyüzsgő nagy világban, ahová őt büszke atyja tiltó szava üzte, fáradozott, dolgozott, tanult megöregedett. . . de a szive éppúgy vérzett, mint akkor, amikor hírül vette kedvese eltűntét.

Mert elvégre is abban a tekintetben minden bíró ember egyélt, hogy egy szegény bíró garde-robeja között bizonyára akad egy kifényesedett szalon kabát, amelyben annyiszor és mindannyiszor sikertelenül tisztelgett elnökénél kinevezés, előléptetés irányában.

És ezzel így külsőleg is meg van oldva a bírói talár kötelező viselésének kizárólag, gyakorlati és megfelelő módja.

Forgács.

Igy az iskolai év küszöbén a napilapokban, meg egyebütt is egyre-másra jelennek meg a cikkek, melyek arra akarják felhívni az emberek figyelmét, hogy gyermekeik pályájának megválasztásánál ne hagyják magukat elavult hagyományoktól, minden fiuból urat csinálni akaró hamis vágytól vezettetni, ne akarjanak minden gyermeknek okvetlen diplomát adni a markába az élet utjaira szóló utlevélként, hanem praktikusabb oldalairól vitassák meg a pályaválasztás kérdését. Ezeknek a cikkeknek a sorsát legjobban bizonyítja az az eredménytelenség melyet elérnek, hogy minden évben lavinamódra nő a diplomás embereknek szánt és tudományos pályára küldött gyermekek száma. E cikkeket sem olvassa el senki, ép úgy, mint ahogy semmiféle cikket nálunk el nem olvasnak az emberek. Az emberek szinte ösztönszerűleg félnek attól, hogy valami gondolkodásra készíti őket különösen olyan dolgok felől, melyekről nekik minden gondolkodás nélkül szerzett, kedves és be-
rögződött ideák vannak! Pedig milyen jó volna végre komolyan gondolkozni kezdeni azon, hogy egyrészt nem minden gyerek való diplomás embernek, másrészt pedig ma már sokkal nagyobb szükség van a képzett iparosokra és kereskedőkre és ezek sokkal jobban meg is tudnak élni, mint sok a legtöbbször cifra nyomorusággal küzdő diplomások hada.

H I R E K.

— **Személyi hir.** *Kellemen* Károly reáliskolai igazgató hosszabb külföldi utjáról hétfőn visszatér és az igazgatóság vezetését a hétfői nappal ismét átveszi.

— **Az Erzsébet nőegylet és az ipartestület nyári mulatsága.** Szent István napján este 8-9 óra tájban fényesen kivilágosodott a Kőrkvéház udvari helyisége és

Csodálatos lánc füzte ehhez a teremtshez. Nem volt arcképe tőle, hát egy gyönyörű Mária-képet hordott a medaillonjában és azt nézte gyakran, sokszor, minden nap. . .

Igazán, olyan volt az a leány, mint Mária. Szeretett és ezért szenvedésre volt karhozatalva.

Lórisz soha sem felejtette el s most is, hogy a megtört öreg hívó szavára visszatért szülőföldjére, ő reá gondolt.

Az öreg Vorlov tolokocsijába emeltette magát. A kapunál akarta fogadni fiát, édes gyermekét, akit olyan régen látott.

A kocsis mellett haadt egy serdülő kis leányka s az, aki tolt, egy Madonna arcú, fiatal nő volt. . .

A kastély kapujánál megálltak. A szekér már nem volt messze.

Amikor Lórisz leugrott a kocsiról, az asszony visszahúzódott a kapualjába s onnan nézte, mint öleli át a még mindig erőteljes ember agg édes atyját.

Aztán ő is előlépett

Lórisz kővémeredetten bámult reá, majd óriási sikoltással odarohant hozzá és a keblére ölelte.

— Lórisz!

— Mária!

A boszorkány gyermeke volt. Az ő egykori kedvese, akit tíz évig keresett és ott talált föl, ahol legkevésbé sejtette. . .

Molnár Márton.

a Flóri muzsikájának hangjai mellett egymás után vonult fel a mulatság izgalmainak várásától kipirult arcú leányok egész rózsás serege. Hogyan nőttek fel ennyire gyorsan, szinte pillanatok alatt ezek a tegnap még babalányok, alig hinné el az ember. De gyönyörű valóság volt az, hogy egyszerre a bájosnál-bájosabb leányok virágos kerítjévé változott át a Halász Kőrkvéház szürke kártyás hangulatokhoz szokott udvara. És alig várta a türelmetlen fiatal had, hogy a közönség összegyűljön, lázas hévvel fogtak a kivilágos-kivirradtig tartó tánchoz. Az idő pompásan kedvezett, nyönyörű nyári este volt, tele holdvilágos poézissal, kedélyes meleg hangulatokkal és erősen meg is érzett a mulatság kedélyén. Mindenki jókedvű volt, mintha ebben a városban csupa boldog ember laknék, a kik felett az élet minden komorszínű nyom nélkül halad el. Az ilyen esték amelyek feledtetni tudják egy-egy pár órára az emberekkéla hétköznapi gondjait, valóságos jótétemények és igazán méltó befejezései egy lélekkel teli ünnepnek. Az est sikerére méltán lehet büszke a rendező két egyesület. A résztvevő hölgyek névsorát itt közöljük, előre bocsátva azt a kérést, hogy senki se vegye zokon, ha a névsorból netalán tévedésből kimaradt volna — *Asszonyok:* Bricht Viktorné Czvaszó Antalné, Dankovics Mihályné, Darnay Kálmánné, Fazekas Gyuláné, Gellért Mórné, Gellért Béláné, Gombos Lajosné, Halbländer Józsefné, ifj. Holl Sándorné, Horváth Gáborné, Horváth Józsefné, Huszák Béláné, Jankó Árpádné, ifj. Joós Antalné, Jug Mátyásné, Klaffl Lajosné, Kohlmann Miksáné, Krisztinkovich Józsefné, Lang Sándorné, Niederanger Ivánné, Schaffer Jenőné, Szafnauer Károlyné, Szijártó Györgyné, Talabér Józsefné, Tóth Lajosné. — *Leányok:* Csébi Edit és Margit, Czvaszó Mariska, Darnay Iduska, Horváth Janka, Horváth Teruska, Holba Anna, Huszák Mariska, Jankó Mariska, Jug Mariska, Király Gizike, Klaffl Mariska, Láng Margit és Ilonka, Liszli Vilma, Mátiz Mariska és Irénke, Niederanger Mariska, Pető Annus, Szafnauer Erzsé, Talabér Ilonka, Tóth Iduska.

— **Gyászhir.** *Németh* József tanítót, az ének- és zeneegyesület népszerű karmesterét súlyos gyász érte. Édes anyja, özv. Németh Józsefné pénteken, augusztus 23-án hosszas betegeskedés után meghalt. A temetés ma vasárnap délután lesz. A mélyen süjtött gyászolók iránt megnyilvánult részvételhez mi is őszintén csatlakozunk.

— **Légható.** F. hó 24-én fél 4 órakor városunk felett egy katonai léghajó vonult keresztül. A léghajó óriási sebességgel Tapolca felé vette útját tovább.

— **Köszönet.** A sümegi Erzsébet jótékony nőegyesület és az ipartestületnek aug. 20-án tartott nyári táncmulatságán fellépiztek: Steiner Simon 10 K, Tóth Lajos, Mézáros Sándor, Fürst János dr. 3-3 K, Dufek Elek, Horvát Gáborné, Bricht Viktor, Gellért Mór, Berczelly Kálmán dr., Beldiczky Kálmán, Csernits Elemér, Gróf Tivadar, Gellért Samu dr., Böhm és Keppich cég, M. Kossa Gusztáv 2-2 K, Bereizky Gerő, Horváth Imre, Gellért Gyula, Varga György, Schön Jenő, Stirling Ernő, Stirling Rezső, Vetki N., id. Horváth József, N. N., Skálák Mihályné, Kondor Alojzia, Würzburger Sándor, Smrcka Ferenc, Huszák Béla, Harmath István, Rothschild Pál, Galgóczi Lajos, Neumark Sándor, Klaffl Ferenc, Pethő István, Liszli Károly, Láng Sándor, Gombos Lajos, ifj. Joós Antal, Oiasz János, Kövesdi Vilmos, Böhm Pál 1-1 K, — Horváth Jenő, Fazekas Gyula, Mandelbaum Géza 60-60 fillér. — Kálmán Béla, Lusztig Károly, Spiegel Sándor, László Sándor, N. N., Jankó Lajos, Dankovics Mihály, N. N., 50-50 fillér. Keszler Ferenc, Keszler Pál, N. N., 40-40 fillér. N. N., Kohn Sándor, 30-30 fillér, akik ezuton is fogadják az egyesületek hálás köszönetét.

— **Labdarugó mérkőzés.** Szent István napján ugyancsak bőven kijutott városunknak az eseményekből. Este bál volt, délután pedig ezt futbalmérkőzés előzte meg. A tapolcai csapattal találkozott a mi csapatunk

revánáz mérkőzésére. És sikerült is a tapolcainak revánzot venniök, ha nem is olyan mértékben, amilyen az ő vereségük volt. Sümegen szerencsésebbek voltak, mint Tapolcán, mert a szentistvánnapi mérkőzésen 2:0 arányban megverték a sümegiakat. A tapolcainak azonban győzelmüket nem annak köszönheték, hogy jobb a játéku a sümegiekénél, hanem annak, hogy a tapolcai csapatban a budapesti N. S. C. egyik játékos játszott és ennek a vidéki nyóvó messze túlhaladó játéka döntötte el az eredményt a tapolcainak javára. Még elég szép mieinktől, hogy csak ilyen kis gól arányban kaptak ki. Ezzel a mérkőzéssel véget is értek az idei mérkőzések, közeledik a szeptember, diákjaink elszélednek ki erre, ki arra, hogy a sportolás által is megedződött friss erővel lassan neki egy új tanévnek. Reméljük, hogy az idei vakáció tapasztalatait jövőre dűsan fogják kamatoztatni és szebb eredménnyel fogják újból megalakítani a labdarugó klubot.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelmi miniszter Rechnitz Béla pápai lakosnak a pápai vasuti állomástól Csabrendeken át Ukkig és Sümegig és Sümegtől Zalaszentgrótig vezetendó helyiérdekű vasútvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét egy évre ismét meghosszabbította.

— **A városháza tisztogatása.** Ami erősen ráért, nagy tisztogatás volt a városházán, legalább kívülről. Egész csinosan rendbehozták a városháza külsejét. Homlokzatán két helyen is hatalmas betűkkel kiírták, hogy ez a ház a városháza. Vajha ez a külső kicsinosodása a városházának az egész városra nézve szimbolikus jelentőséggel bírna, vajha azt jelentené ez, hogy a vezetőség nemcsak a városháza külsejéről, hanem az egész város külső képéről el akarja idvolítani az évtizedes elhanyagoltság nyomait. És vajha ne csak a hatalmas feliratokról tudnók, hogy van városházánk, hanem arról is, hogy ebben a városházában a haladás, a fejlődés érdekében munka folyik.

— **Az állami borközpaktár.** A Badacsonylábdiban épült borközpaktár pincéje teljesen elkészült, most folyik a pincéből kiágazó cementhordók készítése és az egész pince belső felszerelése. A munkálatok oly gyorsan haladnak, hogy a raktár az ősz folyamára már teljesen elkészül.

— **Értesítés.** A helybeli áll. reáliskolában a javító, felvételi, pótló és magánvizsgálatok f. hó 30-án s 31-én lesznek; a vizsgálatra jelentkezni kell 30-án d. e. 9 órakor az igazgatói irodában. A tanulók beírása szeptember hó 2. és 3-án d. e. 9-11 óráig lesz. *Kellemen* Károly dr. igazgató.

A sümegi m. kir. állami elemi fiú és leányiskolába és az ipariskolába a tanulók beírása 1912 szeptember 1-5-ig az iskola igazgatói irodájában a földszinten történik. Az állami elemi iskola tanulói tandíjmentesek.

CHOCOLAT
SUCHARD

Főzésre és nyersen
való evésre egy-
aránt a legjobb.

Minden egyes növendék beiratáskor 50 fillért értesítőre, 50 fillért könyvtárra, összesen 1 koronát tartozik fizetni. I. r. hittanij helybeli tanuló után 2 K, vidéki után 4 K. A tanulók kora keresztlevéllel vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó. Felhivatnak a szülők, hogy a gyermekeket személyesen irassák be. Az elemi mindennapi iskolába járás kötelezettsége kiterjed azon gyermekekre, akik életkoruk 6-ik évét betöltötték, 1906-ban születtek. Azon tanuló, aki a tanév második felében tölti be a 12-ik évét, köteles a tanév végéig az iskolába járni. A IV. osztályt sikeresen elvégzett tanuló az V-ikbe, onnan a VI-ikba léphet. Ha a 12 éves nem ment középiskolába, vagy nem lép iparos pályára, köteles 15 éves korig az ismétlődő iskolába beiratkozni és bejárni. Az ismétlődők is szeptemberben tartoznak beiratkozni. Az oly tanuló, aki egy vagy két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, csak abban az esetben mehet a következő osztályba, ha az igazgató, az előző és leendő osztálytanítója előtt javító vizsgálatot tesz. A javító vizsgálat díjmentes. Azok a szülők vagy gyámok, akik legkésőbb szeptember 15-ig gyermekeiket vagy gondozottjaikat be nem iratják, és rendszeresen iskolába nem küldik, az 1868. évi XXXVIII. közigazgatási és az 1876. évi XXVIII. törvények alapján fognak büntetettetni. Szállásra vonatkozó utbaigazítással szívesen szolgálunk. Sümegen, 1912 aug. 24-én. *Bánfi Alajos* igazgató.

— **A sümegi kalendárium.** Lapunk kiadóhivatalában már elkészült a sümegi Szűz Mária kegyhely védőszövetség P. Bécsi Vazul rendfőnök és Darnay Károly nyug. huszárőrnagy által szerkesztett kalendáriumának első évfolyama. Az 1913. évre szóló kalendárium díszes külsővel és gazdag belső tartalommal fog a közönség kezébe kerülni. A címlapon Fischer Ferenc tanár művészi rajzában a barátok temploma ékeskedik a háttérben a sümegi várral, belül pedig egyes reprodukcióban a leégett kegyesbör képe és még számos kép. A naptár szövegtartalma rendkívül gazdag és értékes. Van abban minden, ami csak naptártól kívánható és pedig minden részében olyan magas színvonalú darabokat tartalmaz, amelyek kiállják a versenyt bármely más naptárral. Természetesen a fősúly a vallásos érzés emelésére szánt részeket fekszik, de gazdag bőségben vannak benne szórakoztatóan tanító és ismeretterjesztő cikkek is. Joggal lehet remélni, hogy a naptár egy csapásra népszerűsége és kedveltsége fog szert tenni, annál inkább, mert olcsóbb is lesz a többi naptáraknál.

— **A keszthelyi-hévízi út olajozása.** Keszthelyről írják: Általános volt a panasz, hogy a keszthelyi-hévízi úton sok a por. A sűrűn közlekedő autók oly nagy port vertek fel, hogy a bérkocsik utasainak szinte elviselhetetlen volt. Malatinszky Ferenc zalacsányi földbirtokos előterjesztésére a megye alispánja olajjal öntözletit ezután Kiskeszthelytől Dobogóig az utat. A Hévízre utazó betegek egészségére valóságos jótétemény a pormentes, üde levegő. Kellemes és élvezetes út lesz most már a hévízi út, mert a pormentes levegőben a szem zavartalanul gyönyörködhet a szép vidék pazar látványában.

— **Pályázat iparszakiskolai ösztöndíjakra.** A soproni kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet iparszakiskolai ösztöndíjakra. Ez ösztöndíjak egyenként 100 illetve 200 koronára rugnak és a hazai iparszakiskolák-, felsőipariskolák-, illetve iparművészeti iskoláknak az 1912—13-iki tanévre beiratkozott ama jó előmenetelű, kifogástalan magaviseletű és szegénysorsú rendszeres tanuló számára rendelkeznek, akik a kamara kerületében (tehát Moson, Sopron, Vas vagy Zala vármegyében, esetleg Sopron szab. kis. városban) bírnak illetőséggel. A pályázók kérvényei ennélfogva iskolai bizonyítvánnyal, a szülők vagyontalanságát igazoló hatósági és illetőségi bizonyítvánnyal szerelendők fel. A kérvények a folyamodó által látogatott tanintézet igazgatóságához legkésőbb 1912. évi szeptember hó 12-ikéig

benyújtandók. A folyamodók előzetes tájékoztatásra megjegyezzük, hogy az ösztöndíjak odaítélésénél előnyben részesülnek azok a tanulók, akiket az alulírt kamara tanulmányaikban már eddig is ösztöndíjjal támogatott s akik az utolsó tanévben legalább is jó eredményt mutattak föl. Ily folyamodók kérvényeikhez tehát csak az utolsó tanévi bizonyítványt csatolják. A bármely szakiskola előkészítő vagy I. osztályába járó folyamodó kérvénye csak az esetben fog mérlegelés tárgyává tétetni, ha a folyamodó megelőző tanulmányait kiváló eredménnyel végezte.

— **Uj rend az idej sorozásnál.** Az új véderőtörvény alapján a sorozás eddigi rendje is megváltozott. Ezelőtt a hadköteleseknek meg volt a számuk és minél magasabb volt a szám, annál inkább elkérthették a három évi szolgálatot, mert a honvédség kötelekébe kerültek. Most azonban másképp lesz. Az újoncokat turnusokra osztják. Egy-egy turnus 13 emberből áll és három csoportból. Minden 4-ik és 13-ik embert a honvédség kötelekébe osztanak be. A családfentartó hadköteleseket szintén négy csoportra osztják. Ha a létszám elegendő lesz, akkor a családfentartókat mind elbocsátják. Ha azonban nem elegendő a létszám, akkor a negyedik csoportba tartozó nevét urnákba teszik és kisorsolják. Ha azonban feltétlen szükség van erre a csoportra, akkor elvesztik a kedvezményt. Az idej újoncok közül az önkéntesek október 10-én, a többiek pedig 15-én vonulnak be.

— **Az állami tanítók családi pótléka.** A közoktatási miniszter a múlt hó végén rendeletet bocsátott ki, melyben felhívta az állami iskolák gondnokait, hogy a tanítók családi viszonyairól szóló kimutatót augusztus 15-ig terjesszék be az illetékes kir. tanfelügyelőségekhez, akiknek aug. hó végéig kell felterjeszteni azokat. Most a pénzügyi és közoktatásügyi miniszterek megállapodtak abban, hogy a tanfelügyelőségek nem terjesztik fel a kimutatókat a miniszteriumhoz, hanem átteszik ay illetékes pénzügyigazgatóságokhoz és a kiutalást azok fogják sürgősen elintézni. Így az állami tanítók egy hónappal előbb juthatnak a várva-várt családi pótlékukhoz.

— **Paraszt humor.** A magyar lélek kiapadhatatlanul csörgedező forrásából került elő ez a két eset.

Öreg polgár a takarékbán. Csak a kamatokat törleszti. Nem jut a tőkére ebben a dolog időben.

A takaréki urnak feltűnik az eset s megkérdi:

— Mért nem törleszt kend, a tőkéből semmit?

— Hiszen épeg annyig törlesztek, — felel a polgár nyugodtan s egyet ránt a bajuszán, mintha úgy volna rendjén a dolog.

*

A másik eset piaci beszélgetés. Polgárok tárgyalnak a lóról.

— Hát mán a bizonyos, hogy kend nem látott annyi lovat, mint a mennyivel én bántam világeletemben, — mondja az egyik.

— Nem-e? — véli a másik.

— Hát mán pedig tudja az egész világ, hogy én teljes életemben lovak között voltam.

— No akkor kend céljatevesztett ember.

— Már mert, hogy miért?

— Már mert azért, hogy akkor kend ha mindig a lovak közt vót, csakis — szerkérudnak kellett vóna lenni.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**
Szerkesztőtárs: **Gellért Samu dr.**
Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Irodista kisasszony
felvétetik Eitner Testvérek gyárában.
Ki irodai gyakorlattal bír és gépen írni tud, előnyben részesül.

Gyümölcs és szőlő szállító kosarat.

bármily mennyiségben legelőnyösebben szállít:

Kosár Értékesítő Központ,
Budapest, VI. Podmaniczky utca 49. szám.

Hirdetéseket

jutányos áron elfogad
a kiadóhivatal.

Szükségeiteket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

Ij. ADORJÁN SÁNDOR borbély és fodrász. A Darnay-Múzeum épületében.

ADORJÁN FERENC, fényképészeti műterme Rákóczi-ucca 397 sz.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-ucca.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Városház-ucca.

HALÁSZ KALMÁN kávéháza. Kossuth-ucca.

HALBLANDER JÓZSEF kovács, üzlete Árpád-ucca.

JAKAB IMRE beszállóvendéglője. Árpád-ucca.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

MÁRKUS SALAMON FIA UTÓDAI áruháza.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős, a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NAGY ISTVÁN kalaposmester, Flórián-tér. Sapkaeladás. Kalapok átalakítása, füstése és javítása.

NEMETH LAJOS uri és női szabó. Kossuth Lajos ucca (Márkus-féle ház).

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár. Kész butorraktár.

KRAJCSÁR GYORGY épület- és butorasztalos, temetkezési vállalkozó. Árpád-ucca.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

LUKÁCS GÁBOR férfi szabó. Árpád-ucca.

LÖWY NOVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

LISZLI KÁROLY csizmazia mester, alsó ucca saját házában.

LÁNG SÁNDOR, épületfa és deszkakereskedése, Hamuház-ucca.

PENTZ MIHÁLY kőfaragó mester, nagy sarkraktár. Árpád-uca.

PAULINYI JÓZSEFNÉ UTÓDA KÖVESDI VILMOS lisztkereskedése, gabona-csere. A Flórián-tér és Árpád-uca sarkán.

ROTHSCHILD SANDOR épületfa- és deszkakereskedő Rendeki-uca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötője. Kossuth-uca.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Aranybárány-hoz.

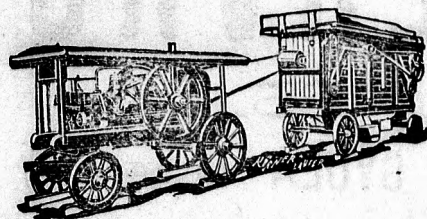
SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és címfestő. Divatárúüzlet, gyógyszerár mellett

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

Ifj. TÓTH JÓZSEF óras és ékszerész, a Kisfaludy-szálloda mellett

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellár- és üvegtáru nagykereskedése.

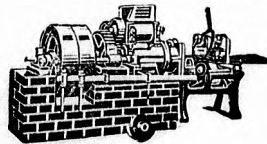
A „Passaui gépgyár és vasöntöde“ szállítja a legjobb

benzinmotoros cseplőkészleteket gőzcseplőket, stabilbenzin-motorokat jótállás és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

Nagy képes árjegyzékkel bárkinek ingyen szolgál a magyarországi vezérképviselő:

TAKÁCS OSZKÁR, Budapesten VI. Nagymező-utca 49.

— Közvetítők díjaztatnak! —

Teljes téglagyári berendezések!

KOMBINETT JÁTEK

A szalonban és a gyermekszobában mindent ott legyen, mert kicsinyt és nagyot fiatalot és öreget, szegényt vagy gazdago, egyaránt mesésen szórakoztat. Mindenütt kapható.

Ára 1 korona.

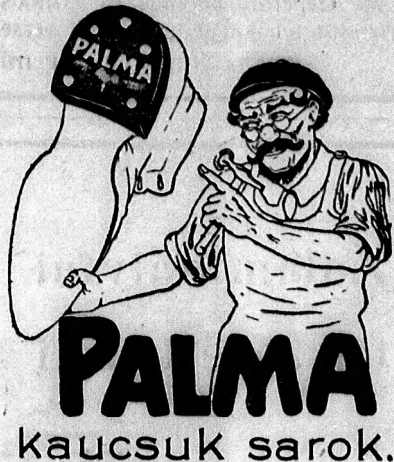
Gyártja: „Cserépgyár“ R.-T. Kismányán. Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

Fajtisza, hidegvérű, öt hónapos
méncsikó eladó.

Megtekinthető Sümegen a Mojzer-majorban.

A mesterdálnok . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok.
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

ÓRAK, ÉKSZEREK
GRAMOFONOK = LEMEZEK
RÉSZLETFIZETÉSRE IS!
10 évi jótállás mellett =
Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
CHRONOMETER ÉS MŰRÁS GYÁRI NAGYRAKTÁRÁBAN
SZEGED, Dugonics tér 11.
Számítalan elismerőlevel. Órajavítások 5 évi jótállás mellett.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

NÉMETH LAJOS

férfi és női szabónál
Sümegen (Kossuth Lajos-u.)
készülnek a legegészségesebb
kivitelű férfi és angol női
ruhák a legújabb divatu
szabás szerint jutányos áron.
Szövetraktár.

Óriási választék KLEIN ERNŐ

fűszer-, csemege-, rövidáru- és vaskereskedésében S Ü M E G E N (Epstein féle ház) kerékpárokban és alkatrészekben, konyhafelszerelésekben, mindennemű alumínium edényekben.

Nagy gépraktár!

Állandó raktár Gramofonokban és Eufonokban, ugyszintén lemezekben. Cukorkákból és csemegekből állandóan raktárt tart, ugyszintén mindennemű ásványvizek kaphatók.

Legújabb szabadalmazott szénvasalók, melyek szénigázt nem terjesztenek.

Csak a

kávédarálóval

Gyári jegy.

valódi

a közismert és

rég bevált

:Franck: kávé-pótlék.

Tisztelt Háziasszony!

Saját érdekében kérjük, ne fogadjon el oly ládikát és csomagot, melyen rajta nincs

„a kávédaráló“

mint a valódiság biztosítója.

Köszönettel szives figyelmességéért, a csomagolásaink sok részről való, oly annyira megtévesztő utánzatai iránt vagyunk

Kassa.

Franck Henrik Fiai

num. 100 mg. Y 1106, 10. 91 v.

Sörraktáramban

kőbányai, keszthelyi, liesingi
palack és hordó sörök

mindenkor friss minőségben kaphatók.
Árajánlattal készséggel szolgálók. Ezek
a sörök kaphatók minden vendéglőben,
kávéházban és kereskedésben, külö-
nösen liesingi és kőbányai palack sörök
Beretzky Gyula kereskedésében.

Tisztelettel
Fischer Mór.

„Varázsfuvola“

Bárki egy óra alatt
megtanulhat rajta
játszani. A »Varáz-
fuvola« rendkívül
kellemes, 20 acél
trombitahangjai és
4 erős bőgővel van
ellátva. Diszes ki-
vitelben, kottafűzet-
tel, dalokkal, aján-
dékkel együtt csak
4 korona.

Csakis Wagner „Hangszer-Király“ ország-
szerte elismert legolcsóbb hangszerárú-
házában kapható, Budapest, József-körut
15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen
fényképes hangszerárjegyzéket.

BUTOR részletfizetésre is,
u. m. : hazai és részben saját gyártmányú
szalon, ebédlő, hálóberendezések, konyha
és kerti butorok, stb. a legjutányosabb
árban jótállás mellett kaphatók

Klaffl Lajos butorraktárában, Sümegen.

Elvállalja temetések rendezését, ravatalozást; raktáron tart érc- és fakopor-
sókat, koszorúkat és egyéb temetkezési cikkeket a legjutányosabb árban.

Géperőre berendezett asztalosműhelyében készít bármilyen épület és egyéb
asztalos munkát a legolcsóbb versenyárban.

➡ Nagy raktár mindennemű képkerekekben. ➡

Zalamihályfai

tejszövetkezeti

TEAVAJ

$\frac{1}{4}$ kg. K -85.

Kizárólagosan **BERETZKY GYULA** fűszer- és
csemege-kereskedésében kapható.

Mindennemű

nyomtatványokat

izléses kivitelben, jutányos áron készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája, Sümegen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elkészíttetnek.